

Republika e Kosovës - Република Косово - Republic of Kosovo

Qeveria – Влада - Government

Zyra e Kryeministrit / Канцеларија премијера / Office of Prime Minister

Zyra për Çështje të Komuniteteve / Канцеларија за питања заједница / Office for Community Affairs

ZAJEDNIČKI DOKUMENT:

**PRIVRŽENOST JAČANJU SARADNJE
I KOMUNIKACIJE MEĐU INSTITUCIJAMA
NA CENTRALNOM NIVOU KOJE SLUŽE
ZAJEDNICAMA NA KOSOVU**

Razvijen od strane predstavnika
KVZ, KP, MZP, MALS

Jun 2013

**REPUBLIKA E KOSOVËS / REPUBLIKA KOSOVO / REPUBLIC OF KOSOVA
QEVERIA E KOSOVËS / VLADA KOSOVA / GOVERNMENT OF KOSOVA**

MINISTRIA PËR KOMUNITETE DHE KTHIM / MINISTARSTVO ZA ZAJEDNICE I POVRATAK /
MINISTRY OF COMMUNITIES AND RETURN

**REPUBLIKA E KOSOVËS - ZYRA E PRESIDENTIT
REPUBLIC OF KOSOVO - OFFICE OF THE PRESIDENT
REPUBLIKA KOSOVO - URED PREDSEDNIKA**

KËSHILLI KONSULATIV PËR KOMUNITETE / CONSULATIVE COUNCIL FOR COMMUNITIES /
KONSULTATIVNO VEÇE ZA ZAJEDNICE

**REPUBLIKA E KOSOVËS
REPUBLIKA KOSOVA-REPUBLIC OF KOSOVO
QEVERIA - VLADA – GOVERNMENT**

MINISTRIA E ADMINISTRIMIT TË PUSHTETIT LOKAL / MINISTARSTVO ADMINISTRACIJE
LOKALNE SAMOUPRAVE / MINISTRY OF LOCAL GOVERNMENT ADMINISTRATION

SADRŽAJ:

I. UVOD	4
II. CENTRALNE INSTITUCIJE SA KLJUČNIM ODGOVORNOSTIMA ZA KOSOVSKE ZAJEDNICE: MANDATI I OBLASTI AKCIONIH PRIORITETA	5
III. DISKUSIJA NA RADIONICI U CRNOJ GORI: KLJUČNI IZAZOVI I DOBRE PRAKSE VEZANE ZA INSTITUCIONALNU KOORDINACIJU NA CENTRALNOM NIVOU	8
IV. PREPORUKE	10

I. UVOD

U 2012, Kancelarija za pitanja zajednica pri Kancelariji Premijera održala razgovore sa OEBS-om o potrebi za poboljšanom saradnjom i komunikacijom između institucija centralnog nivoa i mehanizama koji se bave pravima i pitanjima zajednica. Kao rezultat ovih razgovora, razvijen je projekat, finansiran od strane OEBS-a u 2013 .godini, uključujući osnivanje radne grupe, sastavljene od ključnih aktera na centralnom nivou.

Radna grupa je sastavljena od predstavnika četiri ključnih vladinih institucija, dva ključna ministarstva i dva ključna tela koja se bave pitanjima zajednica: Ministarstvo za zajednice i povratak (MZP), Ministarstvo administracije lokalne samouprave (MALS) Savetodavno veće za zajednice (SVZ), i Kancelarija za pitanja zajednica (KPZ). Od svake od institucija ili mehanizama je zatraženo da odrede visoke predstavnike kako bi oni bili aktivni učesnici u grupi. Kancelarija za pitanja zajednica je imala vodeću ulogu u koordinaciji rada grupe, uključujući ulogu direktora KPZ-a kao predsedavajućeg na sastancima.

Cilj radne grupe je jačanje saradnje kroz diskusije i razmenu informacija o trenutnoj situaciji u pogledu zajedničkog rada i komunikacije, kao i predlaganje metoda za napredak i poboljšanje. Ovo je uključivalo niz sastanaka, kako bi se istražili problemi i razmenile informacije o mandatima, oblastima rada, preciznim tematskim oblastima zajedničkog rada, zajedničke prepreke i primeri dobre prakse. Radionica, održana u Crnoj Gori u junu 2013. godine, pružila je priliku da se detaljnije istraže problemi, a i grupa je imala velike koristi i od prisustva Ministra za zajednice i povratak. Diskusije na radionici, i svi doprinosi učesnika, omogućili su razvoj ovog dokumenta, koji ima za cilj da pokaže put napred ka jačanju među-institucionalne saradnje u pogledu pitanja zajednica.

II. CENTRALNE INSTITUCIJE SA KLJUČNIM ODGOVORNOSTIMA ZA KOSOVSKE ZAJEDNICE: MANDATI I OBLASTI AKCIONIH PRIORITETA

Mandat KPZ-a

KPZ osnovana je odlukom Premijera 2008. godine. Mandat kancelarije je da koordinira rad vladinih tela, nezavisnih agencija, institucija na lokalnom nivou kao i međunarodnih organizacija u pogledu pitanja vezanih za zajednice. Takođe, sprovođenje smernica davanjem doprinosa, analiza i pružanjem saveta u odnosu na Vladinu politiku, i kada zatreba obaveštavanje i savetovanje premijera, ocenjivanje politike za zajednice i rešavanje praktičnih problema zajednica.

Pored toga što upoznaje javnost sa pitanjima važnim za zajednice, KPZ analizira stanje, utvrđuje nedostatke u sprovođenju zakonskih propisa, preporučuje premijeru preduzimanje mera, naglašava ciljeve za svako od Vladinih tela i prati dejstvo mera koje je preduzela svaka institucija u pogledu zaštite prava zajednica. KPZ pomaže Vladi u definisanju i sprovođenju odgovarajućih politika na jedinstven i koherentan način, putem analize, davanja saveta i podrške u formulisanju politike. Takođe strateški koristiti svoja sredstva kako bi zadovoljila potrebe zajednica, radi na unapređenju efikasne komunikacije sa zajednicama, promoviše jednak tretman svih zajednica i redovno razmenjuje informacije sa relevantnim partnerima.

Prioriteti KPZ za 2013. godinu

1. Saradnja sa ministarstvima i institucijama na centralnom nivou
2. Saradnja sa opštinama
3. Saradnja sa nevladinim organizacijama
4. Saradnja sa ambasadama i međunarodnim organizacijama
5. Pomoć socijalno ugroženima
6. Ekonomski razvoj
7. Obrazovanje

Inicijativa: Politika zapošljavanja nevećinskih zajednica. Kao i u 2012. kada je Kancelarija inicirala i vodila proces reforme Komisije za jezike i kreiranje jezičkih politika, u 2013. godini, Kancelarija će inicirati osnivanje radne grupe koja će raditi na poboljšanju zakonskih mera kada je reč o politici zapošljavanja nevećinskih zajednica

Mandat KVZ-a

Mandat KVZ jeda obezbedi mehanizme za redovnu razmenu između zajednica i Vlade Republike Kosova, pomaganje u organizovanju i artikulisanju gledišta zajednica i njihovih pripadnika u odnosu na zakonodavstvo, javne strateške politike i programe koji su za njih od posebnog značaja. KVZ. Mandat KVZ-a je i da osigura jedan forum za konsultacije i koordinaciju između zajednica i da obezbedi efikasno funkcionisanje organizacija predstavnika zajednica, kao i pružanje mogućnosti manjinskim zajednicama da u ranim fazama učestvuju u zakonodavnim ili političkim inicijativama koje može pokrenuti Vlada ili Skupština, da predlažu takve inicijative i da se njihovo mišljenje uključi u odgovarajućim projektima i programima, uključujući strategiju i godišnji izveštaj

Prioriteti KVZ-a su:

Stvaranje i razvoj mehanizama za komunikaciju i koordinaciju kao neophodne potrebe da se osigura s jedne strane, da se interesi svih zajednica uzimaju u obzir i upućuju zainteresovanim stranama, a sa druge strane da će ti mehanizmi takođe sprovođiti i nadgledati date preporuke od strane KVZ. Nastaviti i ojačati saradnju sa zajednicama i razmenu informacija između KVZ-a i vladinog sektora, nevladinih organizacija i drugih predstavnika lokalne samouprave. Između ostalog, KVZ ima sledeće prioritete kao što su: da osoblje bude kompetentno i kvalifikovano za određena pitanja od značaja za sprovođenje mandata KVZ-a, kao što su pravna pitanja i pitanja komunikacije, KVZ treba da budu dodeljena dovoljna sredstva i nezavisan budžet da bi se sprovodio njen mandat, KVZ treba da prati punu primenu odredaba Ustava, zakona, politika i strategija koje su od interesa za zajednice od strane institucija na centralnom i lokalnom nivou, realizaciju poseta opštinama, poseta zemljama regiona (razmena iskustava sa zemljama regiona), organizovanje i održavanje redovnih konferencije i saopštenja za štampu, uključujući i vanredne konferencije za štampu u pogledu izveštaja, redovnih razmena informacija sa EULEKS-om, OEBS-om Evropskom komisijom, Savetom Evrope i drugima. Uspostaviti bazu podataka NVO zajednica, i podneti mesečne izveštaje. U toku godine organizovati četiri sastanka sa NVO-ma i drugim lokalnim akterima, održavanje veb stranice KVZ -a i objavljivanje aktivnosti i KVZ-a i radne grupe

Misija i mandat MALS-a

Naša misija je da unapredimo lokalno upravljanje, radeći zajedno sa opštinama kroz koordiniranje, jačanje i pomoć radi pružanja odgovornih i efektivnih usluga na lokalnom nivou što bliže građanima.

Mandat ministarstva:

1. Da razvija politiku i sprovodi zakonodavstvo za efikasnu lokalnu samoupravu
2. Promoviše i afirmiše prava samouprave lokalnih organa u skladu sa Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi.
3. Obavlja poslove u oblasti lokalne uprave, kao što je definisano Ustavom Republike Kosovo.
4. Koordinacija sa resornim ministarstvima za efikasno pružanje usluga koje su kontrolisane sa centralnog nivoa, uključujući i ljudske i finansijske resurse.
5. Koordinacija sa Ministarstvom finansija kako bi se osiguralo da opštinska uprava ima odgovarajuća finansijska sredstva za obavljanje svoje dužnosti, uključujući i javne investicije
6. Podržava opštine u promovisanju i zaštiti ljudskih prava na lokalnom nivou.
7. Koordiniše aktivnosti sa resornim ministarstvima i opštinama u cilju primene zakona o ravnopravnosti polova, Zakon o upotrebi jezika, strategija i akcionih planova u oblasti ljudskih prava, na lokalnom nivou.
8. Nadgleda funkcionisanje opština na osnovu važećeg zakonodavstva,
9. Stara se o dobrom toku Evropskog akcionog plana u oblasti lokalne samouprave.

Ključni prioriteti MALS-a

1. Raditi sa centralnim ministarstvima i ključnim zainteresovanim stranama na razvijanju i jačanju zakonodavnog okvira lokalne samouprave kako bi se sprovelo usklađivanje propisa i time ojačalo sprovođenje na centralnom i lokalnom nivou;
2. Nastaviti unapređivati kapacitete lokalnih opština da pružaju usluge svojim biračima na pošten i efikasan način;
3. Dalje ojačati procese demokratske odgovornosti na opštinskom nivou;
4. Voditi i podržati sprovođenje Plana za ljudska prava na Kosovu na lokalnom nivou;
5. Unaprediti i povećati administrativni kapacitet radi olakšavanja decentralizacije uzimajući u obzir gledišta i interese svih zajednica na Kosovu;
6. Raditi sa drugim ministarstvima i UKO-om kako bi se rešile posebne oblasti fiskalne i administrativne decentralizacije;
7. Promovisati ekonomski razvoj kroz stvaranje novih radnih mesta, upravljanje katastrom i zemljištem i promociju poljoprivredne proizvodnje kao i poslova vezanih za nju;
8. Pripremiti godišnji plan aktivnosti za svaku godinu ove strategije.

Mandat MZP-a:

Ministarstvo za zajednice i povratak je osnovano 24. Januara 2005.

1. Ministarstvo za zajednice i povratak radi na uspostavljanju uslova za povratak raseljenih lica u smislu obezbeđivanja potrebnih uslova za izgradnju stambene jedinice, stvaranje uslova za obrazovanje povratnika na maternjem jeziku, obezbeđivanje zdravstvenih usluga kao i pomaganje povratnicima da započnu sopstveni biznis, što je od važnosti za održiv povratak.
2. Ministarstvo radi na izgradnji poverenja i pomirenja između zajednica tako što kroz razne projekte i donacije podržava i primajuću zajednicu.
3. Ministarstvo saraduje sa ostalim institucijama na centralnom i opštinskom nivou, sto uključuje mere zaštite prava zajednica, interesa povratnika, kako ona u oblasti slobode kretanja i bezbednosti uopšte, tako i pravo upotrebe jezika, slobode izražavanja, obrazovanja i zapošljavanja.
4. Koordiniše sa ministarstvima, opštinama i drugim institucijama a sve u cilju ostvarivanja što boljih uslova za održiv povratak i stabilizaciju zajednica.

Prioriteti Ministarstva za zajednice i povratak:

1. Proces povratka Roma, Aškalija i Egipćana iz kampova u Makedoniji i Crnoj Gori
2. Završetak projekta RRK III i priprema za RRK IV
3. Završetak projekta CSP, stabilizacija zajednica
4. Izrada nove Strategije Ministarstva za zajednice i povratak 2014- 2018
5. Završetak svih odobrenih zahteva povratnika i zajednica koji su prošli procedure
6. Završetak svih planiranih infrastrukturnih projekata
7. Formiranje među-ministarske radne grupe za rešavanje pitanja povratka
8. Formiranje regionalne radne grupe za povratak

III. DISKUSIJA NA RADIONICI U CRNOJ GORI: KLJUČNI IZAZOVI I DOBRE PRAKSE VEZANE ZA INSTITUCIONALNU KOORDINACIJU NA CENTRALNOM NIVOU

Ključni izazovi

i. Nedostatak informacija i loš protok informacija

- Loša unutrašnja komunikacija u institucijama, uključujući hijerarhiju i odgovornosti.
- Slabo dosezanje informacija do ostalih vladinih tela i institucija.
- Slabo dosezanje informacija do javnosti – nedostatak svesti između zajednica o različitim ulogama institucija, i njihovim odgovornostima. Nizak nivo medijske pažnje za različite institucije su uzrok problema o nedostatku svesti kod zajednica.
- Nedostatak raspodele ključnih dokumenata i informacija (što doprinosi prethodno navedenim dva izazova). Na primer, za neke od centralnih institucija, nedostatak javno dostupnih informacija o radnom planu ili godišnjim izveštajima o završenim aktivnostima.
- Za neke institucije, problematična ili loša komunikacija sa opštinskim mehanizmima.

ii. Ograničeni resursi

- Nedostatak finansijskih resursa kako bi se zadovoljile ključne funkcije i odgovornosti mandata (za neke od centralnih institucija)
- Nedostatak osoblja sa odgovarajućim profesionalnim kvalifikacijama i radnim iskustvom vezanim za pitanja zajednica. Zapošljavanje odgovarajućih kandidata je izazov, pogotovu za one iz manjih nevećinskih zajednica kao sto su romska zajednica, zajednica Aškalija ili zajednica Egipćana, pogotovu na lokalnom nivou.

iii. Netačna shvatanja o ulogama institucija i neprikladna očekivanja

- Problem je to što mnoge nevećinske zajednice misle da su Ministarstvo za zajednice i povratak i Kancelarija za pitanja zajednica jedine centralne institucije koje će odgovoriti na potrebe nevećinskih zajednica. Ovo može dovesti do toga da se od MZP i KPZ očekuje delovanje u oblastima kao što su bezbednost, zdravstvo, zapošljavanje i slično, a odgovorne institucije za to su u stvari Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo rada i socijalne zaštite, i njihove su uloge da služe svim zajednicama i opštinama na Kosovu.

Dobre prakse

i. Među-institucionalna saradnja i zajednički ciljevi

Među-institucionalna saradnja je posebno naglašena u godišnjim planovima i strateškim dokumentima. Sve četiri institucije su posebno naglasile među-institucionalnu saradnju i komunikaciju na centralnom nivou, kao i poboljšanje komunikacije sa lokalnim vlastima, kao prioritet strateškog planiranja ili planiranja aktivnosti (u godišnjim radnim planovima ili strateškim dokumentima KPZ i SVZ, u nacrtu MALS strategije, i u naglašenim prioritetima MZP-a, čije su strategije trenutno u razvoju).

ii. Primeri postojećih mehanizama koordinacije

Istaknuti su neki slučajevi gde su predstavnici nekih centralnih institucija regularno uključeni u sastancima ostalih institucija (npr. KPZ i MZP kao članovi SVZ-a). podjednako, istaknuti su slučajevi gde su predstavnici centralnih institucija bili uključeni u određenim procesima, kao što su radne grupe za razvoj pravnog i političkog okvira jezičkih prava.

IV. PREPORUKE

1. Povećanje proaktivne komunikacije i razmene informacija između institucija na centralnom nivou

- Razmena svih osnovnih dokumenata svih institucija: mandata, planova aktivnosti, strategija, organograma itd.
- Blagovremena razmena svih relevantnih izveštaja, uključujući i godišnje izveštaje o urađenim aktivnostima.
- Dobiti pregled ili doprinos od ostalih institucija centralnog nivoa tokom razvoja ključnih dokumenata, na primer ključnih zakona i strategija, posebno u planiranju dugoročnih dokumenata.

2. Obezbeđivanje čvrste baze javnog informisanja - široko dostupnoj svakoj od institucija

- Postaviti jasne i ažurirane internet stranice za sve centralne institucije na oba zvanična jezika. Postaviti recipročne internet linkove na stranicama svih četiri institucija.
- Povećati upotrebu medija, uključujući i različitu medijsku pokrivenost i promociju kako bi pomogli podizanju javne svesti, uključujući i objavu biltena (ili elektronsku verziju).
- Istražiti mogućnosti za 'veb portal zajednica' koji bi mogao da uključi linkove kao osnovu za sve relevantne institucije, i potencijalno širi spektar relevantnih informacija za zajednice.
- Za neke institucije, povećati posete na terenu i javnim događajima ili debatama.

3. Pokrenuti redovne razmene informacija tehničkog nivoa i konsultacije između institucija na centralnom nivou

- Imenovati tematske fokusne tačke/kontakt osoba u ključnim oblastima, koje će se redovno sastajati, prisustvovati relevantnim tematskim radnim grupama, i igrati ulogu nadležnih kontakt tačaka za specijalizovanu razmenu informacija. Posebno u oblastima gde je nekoliko centralnih institucija aktivno, trebaju biti prioritizovane za tematsku koordinaciju. Na primer, diskusije učesnika su identifikovale zajedničke oblasti projektne aktivnosti, uključujući: obrazovanje, ekonomski razvoj, socijalna pomoć, zakonodavstvo, saradnja civilnog društva i infrastruktura.
- Razmena izveštaja, procena i ostalih relevantnih dokumenata o ključnim oblastima vezanih za zajednice.

4. Istražiti mogućnosti za izgradnju kapaciteta centralnih i lokalnih civilnih službenika sa određenim odgovornostima za zajednice

- Identifikovati ključne oblasti u kojima su potrebne specifične veštine i treninzi, kao i pojedine oblasti gde bi veštine ili razmena znanja između institucija na centralnom nivou bile od koristi (na primer, razmatranje nacrtu zakona)
- Razmislite zajedničko pružanje izgradnju kapaciteta (na primer Opštinske kancelarije za zajednice i povratak)

5. Istražiti prilike za saradnju na određenim inicijativama koje bi bile od zajedničke koristi za centralne institucije i zajednice

- Na primer, zajedničke inicijative da bi se napravila baza podataka NVO-a koje predstavljaju zajednice ili probleme zajednica, zajedničke procene na terenu, ili zajednički opštinski projekti.

www.kryeministri-ks.net/zck
e-mail. zck-kpz@rks-gov.net
tel. 038/200-14-034